

BANGHA IMRE

Vekerdi József (1927–2015)²

Amikor 1925-ben a Brit Akadémia a Magyar Tudományos Akadémiát fennállásának századik évfordulója alkalmából levélben üdvözölte, a köszöntésben kiemelte öt magyar tudós munkásságát, akik jelentős mértékben járultak hozzá a nemzetközi tudományosság fejlődéséhez. Ez az öt tudós Kőrösi Csoma Sándor, Duka Tivadar, Vámbéry Ármin, Goldziher Ignác és Stein Aurél volt. Mind az öten keletkutatók, és hárman közülük életük jelentős szakaszát Indiában töltötték. A Brit Akadémia levele jelzi, hogy a humán tudományok közül a magyarság a keletkutatásban alkotott rendkívül kiemelkedő műveket. Noha azóta a természettudományok területén számos magyar származású tudóst szerzett magának világhírt, a magyar orientalisztika azóta sem szorult háttérbe. A gazdag hagyománnyal rendelkező magyar indológia köztünk élő legnagyobb alakja volt Vekerdi József. Időben, térben, eredetben a magyartól távoli nyelvek kutatójaként és magyar tolmácsolójaként gazdag életművet mondhatott magáénak. A nemzet tudós könyvtárosa azonban nemcsak a szűkebb értelemben vett tudomány területén alkotott kiemelkedőt: az Országos Széchényi Könyvtár nemzetközi osztályának vezetőjeként évtizedeken át segítette a Kárpát-medence magyarságát kultúrájának megőrzésében.

Vekerdi József tudományos pályafutása az ötvenes években kezdődött, ám a magyar tudományossággal való találkozásán már az előző évtized második fele mély nyomot hagyott. Egyetemi éveinek legfontosabb eleme volt, hogy a kommunizmus előtti Eötvös Collegium utolsó nagy nemzedékének tagja lehetett. Ifjúsági elnökként pedig szenvedő alanya és közeli tanúja lett a Collegium bezárásának. A közösen megélt történelmi katasztrófa olyan erősen összekapcsolta az egykori collegistákat, hogy sokan közülük szinte halálukig rendszeresen találkoztak.

A rendkívüli nyelvtelenség Vekerdi József latin-görög-orosz szakon végzett, és közben még az 1946-ban újrászervezett szanszkritoktatás egyik első diákja is volt. Szemerényi Oszvald szemináriumi gyakorlatain tökéletesítette gimnazista korában szerzett szanszkrit nyelvtudását, amely meghatározta későbbi tudományos pályafutását. Mindemellett természetesen ismerte a többi nagy európai nyelvet is, és megtanult páliul, perzsául és tibetiül is. Az ötvenes évek közepén induló magyar indológus-képzésből a fiatal Vekerdi József mint a szanszkrit nyelv tanára vette ki a részét. 1955-ben már a nyelvtudományok kandidátusa volt, és ekkortájt kezdődött szanszkrit fordítói munkássága is. Akkoriban vált a magyar műfordítás-kultúra meghatározó elemévé, hogy vezető költőink nem nyugati közvetítő nyelvből fordítják

² A szöveg a Bangha Imre és Mészáros Tamás szerkesztette *A Danubio ad usque Gangen: Klasszika-filológiai, indológiai és magyar kultúrtörténeti tanulmányok a 80. éves Vekerdi József köszöntésére*. Budapest, Typotex, 2009 Bangha Imre által írt előszavának szerkesztett és rövidített változata.

a keleti irodalmak kincseit, hanem egy nyelvértő tudós nyersfordítása alapján. Így készített Vekerdi József nyersfordításokat többek között Vas István és Weöres Sándor számára. A korabeli tudós-költő együttműködés sajátosságaiból adódik, hogy a nyelvismerő tudós háttérbe szorul a nagy költők mögött. Míg például a későbbi *Gíta govinda*-fordítás esetében a szanszkrit nyersfordítás díjazása soronként kettő forint volt, a verses fordítás soronként húszat ért. Ráadásul a nyersfordítás készítőjének nevét gyakran fel sem tüntették a közzétett szövegben.

A kialakuló nagyszerű életpályát azonban kettőbe törte az 1956-os forradalom leverése. Vekerdi József kapcsolatot tartott India budapesti követségével, és vonatkozó dokumentumokkal látta el azt, hogy segítse, hogy az el nem kötelezett országok szót emeljének a magyar forradalom elnyomása ellen és a deportálások megszüntetéséért. Tevékenysége három év börtön mellett egyetemi oktatói pályafutásának végét jelentette. Talán szerény vigasztalásul szolgált, hogy a rendszerváltás után ismét tarthatott fakultatív órát az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

A börtönből szabadulva Vekerdi József évekig mint segédmunkás tudott csak elhelyezkedni. Szanszkrit irodalommal való kapcsolata azonban ekkor sem szakadt meg, és a Chinoin gyógyszergyárban éjjeli őrködése óráiban felfordított vödron ülve, és egy hordót íróasztalnak használva készítette a *Rámájana* verses fordítását. A hatvanas éveket követő fél évszázad során megjelent a szanszkrit és prákrit irodalom tucatnyi legnagyobb klasszikus alkotásának magyar változata Vekerdi József fordításában vagy nyersfordításában: *Kálidász mûvei* (1961), *A hulladémon buszonöt meséje* (1963), a *Mahábhárata* (1965), a *Mesefolyamok óceánja* (1974), az *upanisadok* (1987), a *Gíta govinda* (1982), válogatás a dzsaina legendákból (1984), a *Bhagavadgíta* (1987), *Szanszkrit líra* (1988), *Buddha beszédei* (1989), a *Rámájana* (1997), *Buddha élete* (1999), válogatás a *dzsátakákból* (1998), a *Dhammapada* (1999) és válogatás a *puránákból* (2008). Minden fordítás az eredeti versmértékben és az eredeti irodalmi szépségét visszaadva született. A Weöres Sándorral közösen készített magyar *Gíta govinda* műfordítás-irodalmunk páratlan remeke:

*Székfüviráglebeletzuhatagos-örömillatu délövi szélben,
fülemüleszavu kusza méhzigégüsü lugas susogó süriüjében
Hari vigad a gyönyörüi dalu kikeletben,
sírjon az elhagyatott, íme táncol a vadörömiü lánykaseregben.*

A korai verses fordítások általában neves költőkkel együttműködve készültek, a későbbiek azonban már teljes egészükben a szanszkrit-nyelvtudós művei. Az ötvenes évek előtt szanszkritből készült közvetlen fordítás magyarul alig készült, és mivel korlátozott példányszámban jelent meg, alig volt elérhető. Ráadásul a legtöbb korai magyar fordítás sokkal inkább filológiai hitelességre, mint költői szépségre törekedett, és csak kivételes esetben került be a magyar irodalmi köztudatba. Vekerdi József fordításai viszont a hatvanas-hetvenes évek mára már nosztalgiával visszavágyott magas színvonalú magyar könyvkiadásának keretében nagy példányszámú kötetekben nemcsak a Kelet iránt érdeklődő kevesek, hanem az irodalomszerető

nagyközönség számára tették hozzáférhetővé az egyik leggazdagabb írásbeliséggel rendelkező klasszikus nyelv kincseit. Vekerdi József egymaga több szanszkrit fordítást jelentetett meg, mint az előtte járó magyar indológusok együttvéve. Az alapos filológusi felkészültséggel tolmácsolt, és ugyanakkor a költői szépséget megőrző fordítások az őt követő nemzedékek számára is mércéül szolgálnak. Ilyen mennyiségű és ilyen magas színvonalú műfordítói tevékenységet indiai művekből senki nem fejtett ki, és nehéz elképzelni, hogy valaha is képes lesz valaki akár csak megközelíteni is, noha az általa meghonosított műfordítás-színvonalat minden fiatalabb indológus követni igyekszik.

Amellett, hogy a magyar indológus elő- és utószavaiban, valamint a Világirodalmi lexikon szócikkeiben mutatta be tudományosan megbízható módon az addig Magyarországon gyakran csak közvetve vagy áltudományos művekből ismert szanszkrit irodalmat, kiemelve annak irodalmi szépségét és kulturális jelentőségét, számos angol és német nyelvű cikket közölt a *Rigvéda* nyelvi problémáiról és a szanszkrit eposzok irodalmi kérdéseiről.

Néhány éves segédmunkássága után Vekerdi József 1963-ban az Országos Széchényi Könyvtár munkatársa lett. Miközben tovább folytatta tudományos tevékenységét, a magyar és nemzetközi politika alakulása újabb fordulatot készített elő életében. Kádár János 1971-es Ceaușescuval való egyáltalán nem „baráti” találkozójának utóregzékeként 1972. január elsején Magyarország bevezette a szocialista blokk országaiba szabad utazást lehetővé tevő piros útlevelet, és ezzel óriási akadály hárul el az anyaország és a határon túli magyarság kapcsolatainak útjából. (A Kádár János iránt egyáltalán nem hízelgő nézeteket valló Vekerdi József szerint ezért a tettéért egykori pártfőtitkárunk megérdemel egy vödör vizet a pokolban.) Erdélyi kapcsolatai és romántudása miatt Vekerdi József még ebben az évben kiutazott Erdélybe, hogy felmérje az ottani magyar könyvtárak helyzetét, és jelentést készítsen szükségleteikről. A könyvtáros szomorú képet kapott az akkori állapotról. Romániában például akkoriban magyar könyvkiadás alig volt, és egy hatvanas években hozott törvény alapján minden húsz évnél régebbi könyvet be kellett szolgáltatni az államnak. Vekerdi az Országos Széchényi Könyvtár beleegyezésével ekkor kezdeményezte a kárpát-medencei magyar könyvtárak megsegítését könyvekkel és folyóiratokkal. A következő évben, 1973-ban már Vekerdi József a Nemzetközi Csereosztály vezetője, és a határon túli magyar könyvtárak, iskolák és más kultúrintézmények támogatásának szervezője. Egy időben bármely anyaországba látogató határon túli magyar tanár, tudós, pap, író stb. ingyen könyvadománnyal gazdagodott, ha ellátogatott a Nemzetközi Csereosztályra. A gyakran hátizsákos turistákkal kijuttatott, nem egyszer kalandos körülmények között célba érő könyvek tízezrei olyan korszakban bizonyították az anyaország törődését a határon túli magyarsággal, mikor azt a hivatalos Magyarország nem vállalta fel.

Az óind mellett Vekerdi József komolyan érdeklődött az újind nyelvek iránt is. A hatvanas években ez az érdeklődés új tudományos irányt talált: a Magyarországon is évszázadok óta élő újind nyelv, a cigány kutatását. A tudós indológus cigánytelepekre járt népmesét gyűjteni. Munkájában azonban csakis úgy járhatott siker-

rel, hogy a cigányság elfogadta, és megnyílt előtte. Ehhez természetesen a kutató is elfogadta a cigányok vendégszeretetét, az egyszerű körülményeket, a fületlen bögréből közösen fogyasztott bort vagy a mocskos pohárban feljánlott vizet. A tudós kutatót elfogadó cigány mesemondók aztán olyan átéléssel meséltek, hogy e tevékenységükből még a verekedésre invitáló legnyomósabb indokok sem mozdították ki őket. Hogy ez a tevékenység mennyire a keletkutatás része, arra jellemző, hogy kezdő indológus koromban egy vezető keletkutató tanár, Komoróczy Géza figyelmeztetett, hogy mindenkinek, aki keletre készül, szükséges, hogy ugyanúgy, mint Vekerdi József és tanítványa, Bethlenfalvy Géza járjon ki a cigánytelepekre, mert akkor tudja csak meg, hogy képes-e elviselni a keleti életet. Vekerdi József magyar, angol, német és francia nyelvű cigány vonatkozású publikációinak száma vetekszik a szanszkrit témájúakéval. Ekkor vált az India-kutató könyvtáros a magyarországi cigánisztika egyik legkiemelkedőbb képviselőjévé, és a hetvenes években a tudományos eredmények gyakorlatba való átültetését meghatározó személyiségévé. Elsősorban a cigány nyelvtan, a cigány népmese, a cigányság története és nevelése érdekli. Bemutatja, hogy a cigányság történetében a vándorlások mozgatója a közeledő idegen támadás: Indiából a hun, Iránból az arab, Kis-Ázsiából a szeldzsuk-török, a Balkánról pedig az oszmán-török támadás elől húzódnak egyre nyugatabbra, északabbra. A cigányság jövőjét pedig az őket befogadó kultúrához való alkalmazkodásban látja. *A cigány gyermekek nevelésének és oktatásának problémái* című, Várnagy Elemérrel közösen írt egyetemi jegyzetét ez utóbbi nézet miatt súlyos, politikai támadások érték, és Vekerdi professzor kénytelen volt visszahúzódni a magyar cigányság jövőjét meghatározó gondolkodók közül, noha továbbra is végzett cigány témájú kutatásokat.

A tudós pályafutás kezdetét meghatározó Eötvös Collegium a rendszerváltás után egy időre ismét a tudós könyvtáros életének meghatározó elemévé vált. A kollégiumot már az ötvenes években szűkebb keretek között újraszervezték. A forrongó kollégium ugyanúgy, mint az országos politika akkoriban szintén változásokat követelt. Az 1991-ben rehabilitált Collegium 1992-ben Vekerdi Józsefet választotta igazgatónak. Az indológus-igazgató kísérletet tett a régi kollégiumi rend visszaállítására, ám a kommunizmus előtti collegiumi fegyelem bevezetése óriási ellenállásba ütközött, és Vekerdi professzor egy év után leköszönt posztjáról. Akkori collegistaként magam is tanúja voltam ezeknek az éveknek, sőt a fegyelem visszaállításának szenvedő alanya. Korábbi indiai ösztöndíjam miatt akkor már a hetedik éve tanultam az egyetemen, és mint túlkorost, elbocsátottak. Vekerdi professzor leendő indológus kollégájával és barátjával sem tett kivételt. Horváth László diáktársam azonban a tanévkezdés után hosszas rábeszéléssel elérte, hogy utolsó egyetemi félévemre mégis visszakerüljek a Collegiumba.

Collegiumi szerepvállalása után a volt igazgató sokáig keserűen nyilatkozott a jelenlegi Eötvös Collegiumról, ám idővel e keserűség egy része feloldódott, és a nyolcvanéves Vekerdi József tudományos ünneplésének a Collegium adott otthont 2007-ben.

Vekerdi professzor munkássága messze túlterjedt a szanszkrit és cigány tudományokon. Az utóbbi években jelentek meg latin fordításai Cicerótól és Kálvin Jánostól. Kálvin monumentális *János evangéliuma magyarázatát* nyolcvan éves korában fordította le. Számos magyar kulturális vonatkozású tanulmányt írt a magyar népköltészetéről, de meglátásaival hozzájárult a középkori magyar latinitás egyes kérdéseihez is. Egyik legfontosabb kutatási területe a verstan, és számos cikket közölt a magyar, a tibeti, a perzsa és az újind verselés témájában. Egyik kedvelt foglalatossága a huszadik század magyar verstani kísérleteiben kimutatni, hogy az egyes újítások mennyire népdalainkban és a magyar nótában gyökereznek. Számomra emlékezetes marad, hogy egy találkozásunk alkalmával feleségemből József Attilától vagy Weöres Sándortól idézett versekkel csalt elő hasonló ritmikájú népdalokat.

A tudós professzort kora politikájával való összeütközésének újabb részeként az 1994-es kormányváltás után ismét támadások érték, és 1996-ban el kellett hagynia az Országos Széchényi Könyvtárban betöltött vezető állását. Öt évvel később viszont Bibliothecarius Emeritus címmel tüntette ki a könyvtár.

A gyakran keserű politikai tapasztalatok mellett Vekerdi Józsefnek számos kitüntetés is osztályrészül jutott. Az MTA Orientalisztikai Bizottságának köztestületi tagjává választották. 2000-ben India és Magyarország kulturális kapcsolatainak elmélyítéséért elnyerte az ötévente adományozott indiai Modi Kalá-díjat, melyet élete első indiai útján Bombayben vehetett át. 2002-ben pedig a magyarországi cigány szubkultúra, valamint a szanszkrit nyelv és irodalom kutatásában, fordításában és közkinccsé tételében végzett egyedülálló munkásságáért Széchényi-díjat kapott.

A szanszkritprofesszor tudományos tevékenysége mellett néhány emberi vonását is szeretném megemlíteni. Indiához való viszonya a kritikus megértésé. Tudományos munkásságának nagy részét úgy végezte, hogy soha nem járt Indiában. Emellett nem takarékoskodott az ind kultúrát illető kritikával sem. Sokunk számára volt ezután kellemes meglepetés, hogy a 73 éves szanszkrittudós milyen örömteli élményekkel gazdagodva tért haza indiai útjáról, és azután mekkora lelkesedéssel beszélt indiai közönségéről és tudóstársairól.

Szinte a kezdetektől fogva együtt dolgozott költőkkel és tudós kollégákkal. Publikációs listájából kiderül, hogy írásainak nagy része másokkal közös munka eredménye. Az ilyen tevékenységhez szerénység és nyitottság: a szerzőtárs véleményének tisztelete szükséges. Magam is többször készítettem közös fordítást Vekerdi Józseffel bengáli nyelvből, és ilyenkor az volt a tapasztalatom, hogy noha életkorban és tudományos eredményekben messze elmaradok a tudós indológustól, mindig a legnagyobb figyelemmel adózott véleményemnek.

Halálával a magyar tudományos élet kiemelkedő alakja, az egyik legkiválóbb indológus küzdelmes élet és gazdag pályafutás után távozott közülünk.

Formai kéréseink szerzőinkhez

A szöveget Word formátumban, *docx* vagy *doc* kiterjesztéssel kérjük elektronikus úton megküldeni a következő címre: orpheusnoster@googlegroups.com. Általában maximum 1 szerzői ív (40 000 leütés szóközökkel, jegyzetekkel, bibliográfiával együtt) terjedelmű cikkeket várunk, de ennél jelentősen rövidebb cikk közlését is szívesen vállaljuk. Recenziók esetében a várt terjedelem körülbelül 5–10 000 leütés.

A szöveget a lehető legkevesebb formázással kérjük. A főszövegben használt alapelvetípus 12 pontos Times New Roman legyen, a lábjegyzetben 10 pontos Times New Roman. Ha a szöveg különleges fontkészletet is igényel, kérjük csatolni a fontkészletet, valamint a cikket *pdf* formátumban is. A főszöveget sorkizártan, 1,5-es sortávolsággal, a bekezdések elején behúzás nélkül kérjük; a lábjegyzetet sorkizártan, szimpla sortávval.

Hivatkozásokat lábjegyzetben és nem végjegyzetben kérünk. Külön irodalomjegyzék, bibliográfia a tanulmány végén nem feltétlenül szükséges, de szívesen vesszük, különösen, ha egy szerzőtől több művet is idéznek. Ilyen esetben javasoljuk a jegyzetekben a szerző és évszám alapján történő rövid hivatkozást. Ha nincs külön irodalomjegyzék, az első alkalommal való idézést teljes formában kérjük, utána pedig szerző és évszám alapján történő rövid hivatkozással. Kérjük, az *i. m.* hivatkozást csak abban az esetben használják, ha az adott szerzőtől csak egy művet idéznek. Kereszthivatkozások ne legyenek.

A szerző vezetéknevét kiskapitálissal kérjük, folyóiratcikk, könyvfejezet címét idézőjelek között, normál betűvel, folyóirat, könyv címét dőlt betűvel.

Hivatkozások teljes lábjegyzetben:

– könyvek, könyvfejezetek esetében

SZERZŐ: *Cím*, Kötetszám, Kiadás helye, Kiadó, Évszám, Hivatkozott oldalak.

SZERZŐ: „Fejezetcím”. In Uó: *Könyvcím*, Kötetszám, Kiadás helye, Kiadó, Évszám, Hivatkozott oldalak.

– gyűjteményes kötetek és bennük megjelent írások esetében

SZERKESZTŐ – SZERKESZTŐ (szerk.): *Cím: Alcím*, Kiadás helye, Kiadó, Évszám.

SZERZŐ: „Cím”. In Szerkesztő – Szerkesztő (szerk.): *Cím: Alcím*, Kiadás helye, Kiadó, Évszám, Hivatkozott oldalak.

– folyóiratcikkek esetében

SZERZŐ: „Cím”. *Folyóirat címe*, Évfolyam római számmal, Évszám/Sorszám. Hivatkozott oldalak.

– heti- és napilapokban megjelent cikkek esetében
SZERZŐ: „Cím”. *Lap címe*, Évfolyam, Lap száma, Évszám. Hónap. Nap. Oldalszám.

Hivatkozások rövid lábjegyzetben:

– egy szerző egy művének használata esetén
SZERZŐ: i. m. Hivatkozott oldalak.

– egy szerző több művének használata esetén
SZERZŐ (Évszám): Hivatkozott oldalak.

– az előző lábjegyzetben hivatkozott irodalom másik szövegrésze esetében
Uo. Hivatkozott oldalak.

Minden esetben pontos irodalmi hivatkozást kérünk, megjelölve a kezdő és záró oldalszámot (tehát nem 230sq. formában), a kettő között gondolatjellel [–]. Kérjük, az oldalszámot csak abban az esetben egyértelműsítsék p. (pp.) betűkkel, ha az idézett mű jellegéből (katalógus, képkötet) következően egyébként nem volna világos, hogy oldalszámról van szó. Internetes hivatkozások esetén kérjük ellenőrizni, hogy az idézett oldal elérhető-e még, s kérjük a hivatkozás, ill. az ellenőrzés dátumát is feltüntetni.

Kérjük, klasszikus auktorok idézésénél ne alkalmazzanak kiskapitálist. Az auktorok nevét és műveik címét lehet a szakmában bevett rövidítésekkel külön magyarázat nélkül alkalmazni. Tudományos közéletünkben kevésbé ismert folyóiratok, sorozatok, kézikönyvek címét vagy ne rövidítve írják, vagy az irodalomjegyzék (illetve ennek hiányában a cikk) végéhez csatoljanak rövidítésjegyzéket.

Az idegen nyelvű, latin betűs kifejezéseket és idézeteket kérjük dőlt betűvel szedni, a görög, héber, kopt és szír idézeteket a megfelelő betűvel (más nyelvű szövegeket is szívesen látunk eredeti írásmóddal). Kérjük, hogy ne külön görög, héber stb. betűkészletet használjanak, hanem unicode betűket (ha egyes ékezetes betűket az alapbetűtípussal nem tudnak létrehozni, Palatino Linotype betűt ajánlunk)! Dőlt betűs idézet elején és végén nem szükséges idézőjelet használni. Ha az idézet zárójelen belül szerepel, a zárójel is legyen dőlt.

A görög neveket a szerző szándéka szerint tudományos vagy magyaros (az Akadémiai Helyesírásnak megfelelő) átírásban, egy cikken belül következetesen kérjük. Kérjük, görög neveket – latin auktor idézését kivéve – ne írjanak át latinosan (pl. Achilles, Homerus).

Képek esetén a képaláírásokat a szöveg legvégén beszámozva kérjük megadni. A képeket ne ágyazzák be a dokumentumba, hanem külön képfájlban, a lehető leg-

nagyobb méretben és felbontásban (min. 1000x1000 pixel) küldjék, és a szövegben jelöljék meg, hová szerkesszük be azokat.

A tanulmányokhoz kérünk kb. 10–15 soros angol, német, francia, olasz vagy latin nyelvű rezümét a cikkkel közös fájlban, a szöveg végén. Kérjük, hogy szerzőink nevük mellett adják meg a következő információkat: születési év; tudományos fokozat; a tudományág, melynek művelőjeként a „Számunk szerzői” rovatban szeretnék magukat azonosítani; oktatási-kutatási hely. Recenziók esetében a recenzeált mű minden könyvészeti adatát kérjük a cikk címében, ill. alcímében megadni.

A korrektúrát a Word *Eszközök* menüjének *Változások követése* gombja alatt a *Módosítások elfogadása vagy elvetése* lehetőségénél, az *Elfogadja*, ill. *Elveti* gombokkal az adott helyen jelezve kérjük vissza.

Authors should submit Word files (written in a recent version of MSWord) to the email address <orpheusnoster@googlegroups.com>. Articles and essays should not normally exceed 40 000 characters (including spaces, notes, and bibliography), however The Editorial Board welcomes much shorter manuscripts, too. Book reviews should be between 5 000 and 10 000 characters in length.

The following general rules should be followed: text alignment is left and right justified (centered text); non-indented paragraphs; use as little formatting as possible, and italics where appropriate; do not add extra space between paragraphs; if using special fonts and characters, font file(s) and a copy of the manuscript in PDF format should be sent to the given email address. Main text: Times New Roman 12-point type; line spacing is 1.5. Footnotes: Times New Roman 10-point type; should not be separated by a full blank line; line spacing is single.

Use footnotes, not endnotes (i. e. eliminate from the main text unnecessary bibliographical data or parenthetical references to sources). Give complete bibliographical information the first time a work is referenced (opening and closing pages of an article, then the specific pages referred to, using the bare number only, no „p.” or „pp.”) and also give an individual footnote for each detail to be documented. Subsequent citations should use a short reference; decide on a standard or clear abbreviation for use after the first occurrence, but avoid complicated or ugly acronyms. The title of an article in journal or collection should be in single quotation marks. The title of a journal or book (including collections) should be in italics.

Cross-references should be avoided. References should not be necessarily gathered into a bibliography at the end of the manuscript. In that case the author's name and the year of publication should be given in the subsequent mentions (in footnotes only).

Manuscript references include the location of documents, description and folio. Online references should include URL and followed by the date accessed in square brackets.

Quotations should be given within single quotes (use double quotes only inside single quotes). Longer ones of more than three lines should be indented as a separate paragraph without quotes. Foreign-language texts in Roman type should be in italics. For non-Roman texts (Greek, Hebrew, Coptic, Syrian, etc.) use Unicode fonts.

Figures (tables, illustrations, photos and other artworks) should not be embedded in the text, but submitted separately in JP(E)G or TIF format; properly cropped line drawings should have a resolution of at least 600 dots per inch, greyscale and colour of at least 300 dots per inch at their final size. Colour figures should be supplied in CMYK (not RGB) colours.

Put placeholders into the text to show where the image should appear. Type these placeholders on their own line, flush left, and bracketed (e.g., [Table 1]). Figure captions (with source information) should be numbered, for easy reference, and listed at the end of the document.

The manuscript should be followed by an abstract of 15 lines maximum (i.e. in the same document) in one of the following languages: English, German, French, Italian, or Latin, and accompanied by the Author's name, year of birth, academic degree, current or preferred discipline, and place of employment/research. In the case of book reviews the title should be followed by full bibliographic information.

Proofs will be sent via email to the Authors for checking. Changes to the text should be made by enabling Word's change-tracking mode (under the 'Review' tab), and by accepting or rejecting the Editor's modifications. Corrections should be returned to the Editorial email address.

A FOLYÓIRAT A KÖVETKEZŐ BOLTOKBAN KAPHATÓ

L'Harmattan Könyvesbolt

Írók Boltja

Gondolat Könyvesház

Ráday Könyvesház

Párbeszéd Könyvesbolt

ELTE TTK-TÁTK Hallgatói Bolt

Budapesti Teleki Téka

Pécsi Antik Kft. Könyvesboltja (Szent István Könyvesbolt)

ELTE Eötvös Kiadó jegyzetboltjai

Nyitott Műhely

Megrendelhető az orpheusnoster@googlegroups.com címen.

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL

VASSÁNYI MIKLÓS

Maximos életrajza: források és következtetések

VASSÁNYI MIKLÓS

Hitvalló Szt. Maximos életműve

DOBOS KÁROLY

Magatokon röhögtek? Parodisztikus formájú zsidó hitvitázó szövegek a kora újkorból

ERDEI ILDIKÓ

Isaac Newton *General Scholium*jának keletkezéstörténete

HORVÁTH ANDREA

Schelling és a lélek halhatatlansága

HORVÁTH GERGŐ

A szorongás „evolúciója” – Kierkegaard hatása Heidegger és Sartre szorongás értelmezésére

NATHAN KOWALSKY

The Metaphysics of Crisis: Maintaining Moral Contingency in Environmental Philosophy

ORSOLYA HORVÁTH

Fiktion und Wirklichkeit in Thomas Bernhards *Der Untergeber* (Teil I)

RECENZIO

KUHN GABRIELLA SZILVIA

Fülöp József, Mirnics Zsuzsanna, Vassányi Miklós (szerk.): Kapcsolatban – Istennel és emberrel. Pszichológiai és bölcsészeti tanulmányok. Károli Gáspár Református Egyetem, L'Harmattan. Budapest, 2014.